

Усовершенствование сайта библиотеки и веб-интерфейса электронного каталога библиотеки вуза как путь навстречу пользователю

Марина Друченко
НТБ НТУУ «КПИ»

Львов

24.11.2010

Мотивация для усовершенствования сайта:

- * Библиотека
- * Университет
- * Развитие информационных технологий
- * Пользователи

Анализ сайта. Контент:

- * язык сайта
- * полнота представления информации о библиотеке (история, структура, ресурсы, услуги, наличие контактной информации, правила пользования, график работы)
- * наличие новостного блока («горячие новости» выдачи)
- * наличие электронных каталогов («паспорт», инструкции, доступность: локальная сеть, интернет «24») и обеспечение доступа к корпоративным и другим каталогам, размещенным на сайтах других библиотек и организаций

Анализ сайта. Контент:

- * состав информационных ресурсов (авторитетные, получившие оценку):
  - * полнотекстовые - библиографические
  - * по форматами данных - видовое разнообразие материалов (текстовых, аудиовизуальных и т.п.), что представляют интерес для пользователей ВУЗа
  - * по типами - для обеспечения учебного процесса (списки рекомендованной литературы, и т.п.); научно-исследовательского процесса (БД, наукометрия); воспитательного процесса
  - * раскрытие традиционного фонда (ЭК, новые поступления, виртуальные выставки, информация о фондах)

Анализ сайта. Контент:

- * наличие дополнительных библиотечно-информационных сервисов (виртуальной справочной службы, виртуального читального зала, электронной доставки документов и т.п.)
- * наличие интерактивных форм взаимодействия с внешним пользователем и пользователем ВУЗа (комплектование, подписка, связь с кафедрами), справочные службы, FAQ, форумы, гостевые книги и т.п.
- * частота и регулярность обновления материалов (дата обновления)

Анализ сайта

* **Дизайн и эргономичность:**

- * визуальное удобство восприятия информации,
- * стилевое единство разделов (многообразии программных продуктов со своим интерфейсом),
- * художественное оформление (оригинальность, наглядность),
- * простота и однообразие навигации (наличие общего меню, карты сайта, поиска по сайту)

* **Технологичность:**

- * наличие и уместность мультимедийных элементов,
- * корректное отображение сайта в разных браузерах,
- * скорость доступа к ресурсам сайта

Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка

Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

Головна

Запис до бібліотеки

Наші друзі і партнери

Нові надходження

Каталог

на сайті

Пошук

Карта сайту

Електронні ресурси

Традиційні ресурси

Послуги

Про бібліотеку

Поточна періодика

Комплектування фонду

Книгообмін

Увага! Каталог періодичних видань

До уваги користувачів!

З 2010 року навчальна література, методичні видання, дисертації і автореферати дисертацій, технічні звіти про науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи та література іноземними мовами відображаються тільки в **Електронному каталозі**. Поповнення відповідних карткових каталогів припинено.

З вересня 2010 року всі нові матеріали, які надходять до розділу «Навчальні та методичні матеріали», розміщуються в **Електронному архіві НТУУ «КПІ» за новою адресою <http://library.ntu-kpi.kiev.ua:8080/>**.

Зустріч студентів та співробітників з ветеранами Великої Вітчизняної війни до 66-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників

Пон, 08/11/2010 - 17:48 — marina

9 листопада 2010 року в бібліотеці НТУУ «КПІ» відбудеться **зустріч студентів та співробітників з ветеранами Великої Вітчизняної війни до 66-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників**. Зустріч почнеться о 14.30 в залі № 12 (6 поверх). Запрошуємо всіх бажаючих.

[Вейдіть](#), щоб залишити коментар ➔ [Весь текст...](#)

Виставка з нагоди 100-річчя з дня народження Г. С. Писаренка

Чт, 04/11/2010 - 13:41 — marina

До 100-річчя Писаренка Г. С. в холі бібліотеки демонструється виставка його праць. Писаренко Георгій Степанович (1910-2001) – доктор технічних наук, професор, академік АНУ, заслужений діяч України. Заслужений професор НТУУ «КПІ», засновник і перший директор інституту проблем міцності АН УРСР та ін. Основні напрямки наукової діяльності – теорія механічних коливань і міцності матеріалів та елементів конструкцій в екстремальних умовах. Здійснив важливі дослідження в галузі коливань механічних систем з урахуванням дисипації в нелінійній постановці, високотемпературної міцності матеріалів та несучої здатності високонапружених елементів машин та апаратів при різному характері і режимах силового та теплового навантаження в широкому діапазоні температур.

Aleph

Електронний каталог

D SPACE

Електронний архів НТУУ «КПІ»

Електронні ресурси у тестовому доступі

Карта сайту

Електронні ресурси

Загальний електронний каталог НТБ
Електронні каталоги бібліотек
Бази даних

Електронні документи НТУУ «КПІ»
Навчальні та методичні матеріали

Методичні вказівки з фонду НТБ
Матеріали з історії КПІ

Праці окремих авторів
Публікації співробітників НТБ
DSpace - Електронний архів
Наукові вісті НТУУ «КПІ»

Електронна періодика
Пошукові системи Інтернет
Електронні ресурси: перелік A-Z
Електронні ресурси у тестовому доступі
Електронні ресурси мережі УРАН
Електронні ресурси проекту
«Русконт-2010»

Традиційні ресурси

Служби

До бібліотеки

Точна періодика

Імплекування фонду

Інтернет-обмін

Увага! Каталог періодичних видань

Навчальні та методичні матеріали

Вт, 27/01/2009 - 12:42 — marina

Electronic Resources

У даному розділі представлені матеріали, які забезпечують навчальний процес і створені викладачами НТУУ «КПІ». Колекція включає матеріали, які бібліотека отримує двома шляхами:

- Матеріали з грифом «Рекомендовано методичною радою НТУУ «КПІ» передаються до бібліотеки навчально-методичним відділом університету на підставі «Положення про підготовку навчальних видань та електронних засобів навчального призначення». Доступ до ресурсів - в мережі Intranet.
- Матеріали передаються до бібліотеки авторами з власної ініціативи на підставі Типової угоди. Доступ до ресурсів - в мережі Intranet або Internet на умовах, погоджених з автором. Дані ресурси подаються з поміткою *

Матеріали згруповані за факультетами та кафедрами.

Увага! З вересня 2010 року всі нові матеріали, які надходять до розділу, розміщуються в електронному архіві НТУУ «КПІ» (у новому програмному забезпеченні DSpace).

Доступ до колекції - <http://library.ntu-kpi.kiev.ua:8080/>.

- Видавничо-поліграфічний інститут (ВПІ) - 2 документа
- Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації (ВІТІ)
- Зварювальний факультет (ЗФ) - 12 документів
- Інженерно-фізичний факультет (ІФФ) - 4 документа
- Інженерно-хімічний факультет (ІХФ) - 4 документа
- Інститут енергозбереження та енергоменеджменту (ІЕЕ) - 6 документів
- Інститут прикладного системного аналізу (ІПСА)
- Інститут спеціального зв'язку та захисту інформації (ІСЗЗІ)
- Інститут телекомунікаційних систем (ІТС)
- Механіко-машинобудівний інститут (ММІ) - 8 документів
- Міжнародний факультет (МФ)
- Міжуніверситетський медико-інженерний факультет (ММІФ)
- Приладобудівний факультет (ПБФ) - 4 документа
- Радіотехнічний факультет (РТФ) - 4 документа
- Теплоенергетичний факультет (ТЕФ) - 5 документів

Alep
Електронний каталог

DSpace
Електронний архів НТУУ «КПІ»

Електронні ресурси у тестовому доступі

				ФС	1	пр. Перемоги, 37, корп. 7, кім. 533, 517, поверх 5
				ВІТІ	1	вул. Московська 45/1. Бібліотека
74052	БЮЛЕТЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА І ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ УКРАЇНИ (укр.)	1 -12	7	НТБ	2	Довідково-бібліограф. від- л; зал 14,
				Канцелярія	4	Керуючий справами КП; Оренд. та тенд. від.; Юридич. відділ; Студ. містечко
				ФС	1	Фак. Соціології і права
23554	БЮЛЕТЕНЬ РЕГИСТРАЦИИ НИР И ОКР (рос.)	1 - 12	1	НТБ	1	Довідково-бібліограф. від-л
2004041	БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. ІНФОРМОЛОГІЯ.	1 -12	2	НТБ	1	Довідково-бібліограф. від-л
				ВІТІ	1	вул. Московська 45/1. Бібліотека
22909	БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ (укр.)	1 - 12	1	НТБ	1	Довідково-бібліограф. від-л
21950	БІБЛІОТЕЧНА ПЛАНЕТА (укр.)	1 - 12	1	НТБ	1	Довідково-бібліограф. від-л
				ВІТІ		вул. Московська 45/1. Бібліотека
74049	БІБЛІОТЕЧНИЙ ВІСНИК (укр.,)	1 - 12	4	НТБ	3	Довідково-бібліограф. від- л; Директор; Від-л період. видань
				ВІТІ	1	вул. Московська 45/1. Бібліотека
9923	БІБЛІОТЕЧНИЙ ФОРУМ УКРАЇНИ (укр.)	1 - 12	1	НТБ	1	Довідково-бібліограф. від-л
70200	БЮПОЛІМЕРИ І КЛІТИНА (укр.,	1 - 12	1	НТБ	1	Від-л період. видань
21584	ВЕТЕРАН УКРАЇНИ (укр.,)	1 - 12	2	НТБ	1	зал 13
				Канцелярія	1	Комітет ветеран.
35283	ВЕЧЕРНИЕ ВЕСТИ (рос.)	1 -12	2	НТБ	1	зал 10
				Канцелярія	1	Аспірантура
	ВЕЧІРНІ ВІСТІ (П'ЯТНИЦЯ)	1 -12	2	ФІОТ	1	Корп.18, деканат, кім 316.
23327					1	вул. Політехнічна, 41, корп. 18, кабінет КДП
61170	ВЕЧІРНІЙ КИЇВ (укр.)	1 - 12	3	НТБ	3	Довідково-бібліограф. від- л; зал 10, Директор
8402	ВИВЧАЄМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ ТА ЛІТЕРАТУРУ (укр.)	1 - 12	1	НТБ	1	зал 13
6731	ВИНАХІДНИК І РАЦІОНАЛІЗАТОР (укр.,	1 - 12	3	НТБ	1	зал 6

Шаги «навстречу пользователю»

- * Удобство использования (прежде всего)
- * Коммуникативность:
  - * Разрешать пользователям комментировать материалы
  - * Быстро отвечать на письма, комментарии, сообщения
  - * Отвечать понятным языком (как человеческое существо)
- * Авторизация/персонализация на сайте (обилие социальных сетей, в которых пользователи чувствуют себя особенными), но только в случае явных преимуществ: больше услуг, предметное, целевое информирование о ресурсах и т.п.
- * Сбор информации о читательских предпочтениях (анкетирование, анализ статистики)

Веб-интерфейс ЭК зависит от:

- * АБИС, которая функционирует в данной библиотеке,
- * сопровождения системы со стороны разработчиков,
- * уровня квалификации IT-специалистов библиотеки,
- * видения базовых и факультативных сервисов ЭК библиотечным персоналом,
- * анализа поведения пользователя на ЭК
- * анализа поисковых запросов пользователей
- * отзывов пользователей ЭК

Подлежат изучению два аспекта ЭК:

- интерфейс и поисковые возможности (поисковые поля, поиск по умолчанию, результаты поиска, сортировка)
- представление библиографической записи (форматы, поля описания)

Электронный каталог vs Поисковые системы

- * Поисковые системы – изначальная направленность на гуманизацию своих функций и сервисов.
- * ЭК библиотеки – всего лишь веб-интерфейс конкретной АБИС.
- * Интернет – хаос, беспорядок - польза
- * ЭК – организованная система – восхищение
- * Поисковые системы – находят
- * ЭК – ищут

Поисковые системы.

Преимущества:

- * простота использования (самостоятельный поиск, не нужны дополнительные знания и навыки, не нужно запоминать правила составления поискового запроса с использованием специальных команд, булевых операторов и т.п.) – пользователь чувствует себя свободно и уверенно, начиная любой поиск.
- * результаты поиска сортируются по релевантности

Только библиотекари любят искать - пользователи любят находить

- * Составление поискового запроса. Работа с результатами поиска. На что уходит больше времени?
- * Пользователи не будут менять «сценарий» своего поведения по поиску, переходя от поисковой системы Интернета на наш ЭК
- * Направить свои усилия не только на составление «инструкций» по поиску в ЭК, а на создание дружелюбного интерфейса, в первую очередь

Изучаем наш ЭК глазами пользователя

- * Какой поиск по умолчанию стоит на наших ЭК – от этого зависит дальнейшее поведение пользователя (уйдет или останется)
- * Всегда ли пользователь может вернуться к исходной странице со «своим поиском» для дальнейшей его редакции (сохраняется ли поисковый запрос)
- * Хорошо бы окно для поиска оставалось всегда перед пользователем, на видном месте, для быстрой и удобной корректировки запроса, а поисковый запрос был явен (выделен) среди результатов, а просмотренная запись была бы отмечена
- * Сортировка результатов поиска (релевантность, комментарии, оценки специалистов)

Представление библиографической записи в ЭК

- * название полей (понятность для пользователя)
- * их порядок,
- * целесообразность отображения некоторых полей,
- * форматы записи (для чего предназначены)
- * использование библиографических записей (сохранение результата поиска)

ЭК НТБ НТУУ «КПИ». Aleph

Электронное обслуживание читателей:

- * поиск в ЭК
- * возможность электронного заказа
- * письма (в автоматизированном режиме):
  - * о выполнении заказа
  - * с напоминанием о предстоящей сдаче литературы
  - * о задолженности
- * электронный формуляр читателя
  - * состояние заказа
  - * выдачи
  - * история выдач
  - * продление срока использования

ЭК НТБ НТУУ «КПИ». Aleph

- * Новые поступления
- * Материалы к курсам
- * Англоязычная версия ЭК (настройка, редактирование)
- * Анализ целесообразности и редактирование существующих коллекций для облегчения поиска. Создание новых
- * Оптимизация поиска по ЭК (добавление новых полей для поиска-индексации, понятных пользователю, содержание)
- * Поиск из ЭК – интеграция с поиском Google (добавить поиск Google Академия)
- * Отображение библиографической записи на вебе (разные форматы), сохранение результатов поиска

Простий пошук

Введіть слово чи фразу

Пошук в полі

Всі поля

Слова поруч?

Всі поля

Назва

Автор

Предмет

Персоналія

Серія

Системний номер

Штрихкод примірника

УДК починається з...

ISBN починається з...

Слова із змісту

Далі

Очистити

Підказки до пошуку:

- 1 Якщо вибрати **"Так"** в меню, то буде слово *України*.
- 2 Маленькі та великі літери *COMPUTER*.
- 3 Під час пошуку дозволяється використовувати Булеві оператори **AND, OR, NOT** та дужки. Наприклад, ввівши *Україна*, Ви знайдете всі записи, які мають слова *економіка* або *фінанси* разом зі словом *Україна*.
- 4 Застосовуйте знак * (зірочка) для пошуку слів, що частково збігаються. Наприклад, в результаті пошуку *укр* знайдете *Україну, українська, український, українського* і т.д. Пошук **логія* знайде слова *філологія, екологія* і т. д. Знаючи середину пошукового терміну. Наприклад, пошук *істор*я* знайде записи із словами *історія* та *історіографія*.

Стандартный формат

Перегляд запису

Виберіть формат: Стандартний | Картка | Посилання | MARC - назви | MARC - коди |

Запис 15 з 2022

Автор	●Світлична, Валентина Василівна.
Назва	●Історія України ; навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.В. Світлична.
Редакція	4-те вид.
Видання	●Київ : Каравела, 2009.
Опис	400 с.
Серія	Вища освіта в Україні
Предмет	●Україна -- Історія -- Навчальні посібники.
ISBN	9669559626
Примірник	Учбовий Від.(абон-т)
Поліч. шифр	9(У)
Автор. знак	C24

Карточка

Перегляд запису

Виберіть формат: [Стандартний](#) | [Картка](#) | [Посилання](#) | [MARC - назви](#) | [MARC - коди](#) |

Запис 15 з 2022

9(У) С24

Світлична, Валентина Василівна.

Історія України ; навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.В. Світлична. - Київ : Каравела, 2009. - 400 с. - (Вища освіта в Україні)

Поиск (дальнейший) информации В ПОИСКОВЫХ СИСТЕМАХ

Aleph зв'язок

Перехід на списки заголовків:

Назва : Теория, история и методика социальной работы : Избранные работы : учебн. пособ. /

Пошук відповідної (наступної) інформації через пошукові системи в Інтернеті:

Powered by ALEPH (Ex Libris)

Виртуальные коллекции

Електронний каталог Науково-Технічної Бібліотеки НТУУ "КПІ"

[Загальний каталог]

Матеріали до курсів

Періодика

еРесурси

Нові надходження

Перегляд

Пошук

Результат пошуку

Попередні пошуки

Eng Ukr

Виберіть каталог:

Ви маєте доступ до різних електронних каталогів, розміщених на сервері Науково-Технічної Бібліотеки НТУУ "КПІ". Каталоги відокремлені (віртуальні) колекції, в яких матеріали об'єднані за певною ознакою. Кожна з віртуальних колекцій є частиною для полегшення роботи з матеріалами.

- Загальний каталог бібліотеки КПІ

Перелік доступних віртуальних колекцій в каталозі бібліотеки КПІ :

- Книги та інші друковані видання
- Поточна друкована періодика
- Книги та статті авторів нашого університету
- Іноземна періодика - друкована та на мікрофішах
- Дисертації
- Місцева "е-Колекція"

До колекції увійшли деякі електронні методичні видання вузу. Доступ до повних текстів надається з повного бібліографу в полі "Електронний доступ". Деякі з цих матеріалів в електронному вигляді доступні лише в мережі НТБ НТУУ "КПІ".

- Аналітичні записи - статті з журналів і збірників, що наявні у фондах бібліотеки"
- Віртуальна колекція загальнодоступних журналів в мережі

Назви і електронні адреси журналів наукового і та науково-практичного спрямування, що публікують свої тексти повні

The Digital Information Seeker

Report of findings from selected OCLC, RIN and JISC user behaviour projects

- * *Researchers' use of academic libraries and their services* (RIN/CURL, April 2007),
* <http://www.rin.ac.uk/our-work/using-and-accessing-information-resources/researchers-use-academiclibraries-and-their-serv>
- * *Information behaviour of the researcher of the future* (CIBER/UCL, commissioned by BL and JISC, January 2008),
* http://www.jisc.ac.uk/media/documents/programmemes/reppres/gg_final_keynote_11012008.pdf
- * *Seeking synchronicity: Evaluating virtual reference services from user, non-user and librarian perspectives* (OCLC/ IMLS/ Rutgers, June 2008),
* <http://www.oclc.org/research/projects/synchronicity/default.htm>
- * *Online catalogs: What users and librarians want* (OCLC, March 2009),
* <http://www.oclc.org/us/en/reports/onlinecatalogs/default.htm>
- * *Students' use of research content in teaching and learning* (JISC, November 2009),
* <http://www.jisc.ac.uk/media/documents/aboutus/workinggroups/studentsuseresearchcontent.pdf>
- * *User behaviour in resource discovery* (JISC, November 2009),
* <http://www.jisc.ac.uk/whatwedo/programmes/inf11/userbehaviourbusandecon.aspx>

Навстречу пользователю:

- * Раскрыть потенциал АБИС
- * Создание коллекций, интуитивно понятных пользователю вуза (факультет, специальность, дисциплина и т.п.)
- * Работа по адаптации/облегчению понимания библиографического описания не должна сказаться на стандартах описания (они неизменны)
- * Ориентироваться на самостоятельный поиск

Навстречу пользователю

ОТ

«Идёмте за нами, и мы вам покажем»

К

«Мы будем там, где вы ищете»